

Toekomstvisie Stichting Zangschool Oosterhoutse Nachtegalen

86 jaar onderweg naar het eeuwfeest in 2039

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
De opbouw van dit document	3
Kernwaarde en doelstellingen	
1. Muzikaal	4
2. Cultureel	4
3. Sociaal-maatschappelijk	5
Uitvoering	
Leden	6
Coaching en ondersteuning	7
Repertoire, muziekbibliotheek, opnames	8
Tournees, concerten, repetities, werkweken	8
Huisvesting	10
Financiën	11
Slot	12

Inleiding

Al sinds de oprichting in 1939 heeft Zangschool Oosterhoutse Nachtegalen als kernwaarde om naast het ontwikkelen van de stem en het gehoor van kinderen en jongeren, hen passie voor muziek en zang bij te brengen en hun muzikale spectrum te verbreden, het zingen ook als middel in te zetten om hen de nodige extra culturele en sociaal-maatschappelijke bagage mee te geven voor hun verdere leven.

De maatschappij om ons heen verandert continu. Daar moeten we op anticiperen bij het vinden van wegen om deze kernwaarde te blijven realiseren. Aansluiten bij de ontwikkeling en de belevingswereld van de jeugd is daarbij evident. Met dit visiedocument geven we aan hoe wij dit richting ons eeuwfeest willen doen.

De opbouw van dit document

In beleidsnota's wordt vaak gesproken over een strategisch, een tactisch en een operationeel niveau. In dit visiedocument ligt het accent op de eerste twee: het hoofdstuk 'kernwaarde en doelstellingen' betreft het strategisch niveau, 'uitvoering' voornamelijk het tactisch niveau. Een volgende stap is een en ander verder te concretiseren en dus operationeel te maken.

Dit document is gelardeerd met een aantal '*cursiefjes*': dit zijn quotes uit dankbrieven van afscheidnemende leden, terugblikken van oud-leden, persberichten en reacties vanuit ons publiek en van organisatoren na tournees, concerten en andere activiteiten. Ze onderstrepen het brede draagvlak en de actualiteit van de kernwaarde van de Oosterhoutse Nachtegalen en de daarop gebaseerde doelstellingen.

Kernwaarde en doelstellingen

Kernwaarde van de zangschool is om naast het ontwikkelen van de stem en het gehoor van kinderen en jongeren, hen passie voor muziek en zang bij te brengen en hun muzikale spectrum te verbreden, het zingen ook als middel in te zetten om hen de nodige extra culturele en sociaal-maatschappelijke bagage mee te geven voor hun verdere leven.

We proberen bijvoorbeeld hun horizon letterlijk en figuurlijk te verbreden door hen kennis te laten maken met mensen en culturen van over de hele wereld, hen te leren samenwerken, respectvol te zijn, verantwoordelijkheid te dragen, kritisch te zijn, aandacht te hebben voor andere mensen (zeker voor diegenen die die aandacht extra nodig hebben) en zo bij te dragen aan hun culturele en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

"Ik ben de Nachtegalen zo ontzettend dankbaar; dankbaar voor al die mooie, waardevolle, leerzame momenten die mij mijn hele leven nog bij zullen blijven."

"Twee fantastische kerstconcerten. Twee ramvolle zalen. De perfecte combi tussen prachtig, ontroerend en grappig."

De doelstellingen zijn in dit document verdeeld over drie deelgebieden: muzikaal, cultureel en sociaal-maatschappelijk. In de praktijk is een aantal van deze doelstellingen sterk met elkaar verweven en lopen ze over de grenzen van de deelgebieden heen.

1. Muzikaal

Kinderen en jongeren

- liefde voor muziek bijbrengen
- leren hoe ze hun stem gezond en goed kunnen gebruiken en ontwikkelen
- helpen bij het ontwikkelen van een goed en kritisch muzikaal gehoor
- leren hun stemmen te blenden tot diverse, fraaie klankkleuren
- laten kennismaken met muzikaal erfgoed en nieuwe muzikale ontwikkelingen uit allerlei landen
- muzikaal erfgoed en nieuwe muzikale ontwikkelingen uit allerlei landen leren waarderen
- uit het hoofd leren uitvoeren van repertoire in verschillende muziekstijlen: van polyfonie uit renaissance en barok tot klassieke muziek, jazz, musical en pop uit de 20^e en 21^e eeuw
- repertoire in meer dan 15 verschillende talen en dialecten uit het hoofd leren zingen: Engels, Spaans, Russisch, Latijn, Maori, Italiaans, Duits, Pools, Afrikaans, Hindi, enz.: deels begeleid (piano, ensemble, band, orkest), deels a capella
- leren zich te presenteren
- laten ervaren hoe ze met hun stem toehoorders van over de hele wereld kunnen raken
indachtig het motto van ons koor: 'muziek bouwt bruggen tussen de harten van de mensen'

"Ik heb veel meegekregen vanuit de Nachtegalen op muzikaal, sociaal en cultureel gebied. Ik heb meer van de wereld gezien dan mijn meeste leeftijdsgenoten en kennis gemaakt met andere culturen, bijzondere mensen en hun gastvrijheid."

"I firmly believe that in what you and the organisation represent, is truly special time shared with all communities around the world. We look forward to your next visit and hopefully may meet in the future."

2. Cultureel

Kinderen en jongeren

- d.m.v. tournees laten kennismaken met verschillende culturen en cultureel erfgoed van over de hele wereld: Canada, India, Rusland-Siberië, vrijwel alle landen in Europa, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, enz.
- op tournees laten kennismaken met mensen van over de hele wereld: rijk-arm, wit-gekleurd, links-rechts, hetero-homo-..., jong-oud, mét beperking-zonder beperking (bestaan die?), enz.
- mee laten draaien in samenwerkingsverbanden tijdens allerlei projecten met binnen- en buitenlandse koren, bands, orkesten, solisten en ensembles: een project Leonard Cohen, vele Carmina Burana's, een project Led Zeppelin, vele Matthäus Passionen, uitvoeringen van Cantata Saint Nicolas, concerten in India met begeleiding van een Ierse popband en solisten, enz.
- in Nederland kennis laten maken met verschillende culturen door musici van over de hele wereld gastvrij te ontvangen, bijvoorbeeld via uitwisselingsprojecten

"Ik heb me bij de Nachtegalen op allerlei vlakken kunnen ontwikkelen en mijn lidmaatschap heeft mij mede gemaakt tot wie ik nu ben."

"Ik was verbaasd zo'n fantastisch koor te horen. Dit was op zondag 28 april op BVN televisie. Ik ben Nederlander, maar woon in Hongarije en kijk elke zondag naar het EO-programma. Vijf jaar geleden was ik in Winchester Cathedral in Engeland en hoorde daar de Evensong en het was prachtig en nu hoorde ik jullie koor en dat was als de Evensong in Engeland. Jullie zijn het beste wat ik sinds jaren heb gehoord."

3. Sociaal-maatschappelijk

- Doordat de organisatie tijdens concerten en tournees voor een heel groot deel in handen is van de leden zelf en daarnaast één of twee oudere Nachtegalen ook nog zitting hebben in het bestuur van de zangschool leren de kinderen en jongeren beter zelfstandig te functioneren, verantwoordelijkheid te nemen, leiding te geven, samen te werken, goed om te gaan met verworven vrijheden, hun zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen te vergroten, feedback om te zetten in actie, te improviseren, enz.
- Door de vele benefietconcerten in binnen- en buitenland voor allerlei goede doelen wordt getracht de maatschappelijke betrokkenheid van de kinderen en jongeren te vergroten: optreden in Kamp Vught, op de palliatieve afdeling van een zorginstelling, voor en met kinderen met het syndroom van Down, bij dodenherdenkingen, voor minderbedeelde schoolkinderen in Afrika, India en Nieuw-Zeeland, bij een kerstdiner voor daklozen, enz.
- Door bijzondere ontmoetingen met mensen van over de hele wereld die wat verder van het eigen dagelijks leven van onze jeugd af staan, proberen we hun maatschappelijke blik en betrokkenheid wat te verruimen: Maori, indianen, mensen in townships tegenover mensen die in (te) grote weelde leven, mensen uit verschillende geloofsgemeenschappen, mensen in hoge maatschappelijke functies tegenover mensen 'van de straat', mensen met diverse beperkingen, enz.

"Het was een speciale herdenking, dus wij wilden zeker weten dat de muzikale omlijsting van hoge kwaliteit zou zijn. Ons vertrouwen in jullie – mede naar aanleiding van een eerdere positieve ervaring – is zeer terecht geweest, want het was een prima muziekkeuze en een prachtige uitvoering die veel indruk maakte. Dat heeft zonder meer bijgedragen aan een voor ons geslaagde herdenking. Via de reportages in de media kwamen jullie prachtige stemmen en liederen overal in Nederland! Onze welgemeende complimenten hiervoor, die wij ook weer van alle kanten kregen voor jullie bijdrage."

"Ik heb veel geleerd en meegemaakt en vriendschappen gesloten voor het leven. Ik ben waanzinnig trots dat ik 12 jaar lang deel heb mogen uitmaken van dit prachtige koor."

Uitvoering

Leden

Zangschool Oosterhoutse Nachtegalen is nooit een koor voor de elite geweest en mag dat ook nooit worden. Belangrijk uitgangspunt is daarom dat ieder kind er lid van moet kunnen worden en blijven:

- De (intussen veelvuldig bewezen) visie van de muzikale leiding is dat ieder kind kan leren zingen; er worden daarom bij de aanmelding van nieuwe leden geen audities gehouden. Wel moet hierbij worden opgemerkt dat in deze tijd het beginniveau van startende zangers en zangeressen (conform de landelijke trend) over het algemeen lager ligt dan een aantal jaren geleden. Er dient nu dus meer inspanning te worden geleverd om als koor het gewenste niveau te bereiken.
- Het bestuur draagt er zorg voor dat de financiële situatie van iemand nooit een belemmering kan zijn lid van het koor te worden of te blijven. In dit kader gemaakte speciale financiële afspraken met ouders/verzorgers en/of leden blijven altijd vertrouwelijk.

"I want to say that the Dutch Nightingales made our tour musically the best we have ever done. Wim, to get the choir to that degree of perfection has taken you several hours. To master a set in a language that is not your first language is in itself a laudable feat. The choir sang like angels. To me the high point of the tour was your singing. So many wonderful comments about you. You are truly ambassadors of music."

"Niet alleen op muzikaal gebied heb ik veel geleerd, ook op persoonlijk gebied. Ik leerde andere culturen en andere mensen kennen. Ik leerde voor mezelf en anderen te zorgen en mijn ouders zeggen altijd dat ik door deze tournees meer zelfvertrouwen heb gekregen."

In Nederland staan op dit moment, o.a. vanwege een toenemende individualisering en een afnemende sociale cohesie, het verenigingsleven in het algemeen en de korenwereld in het bijzonder onder druk. Volgens een onderzoek uit 2024 van het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst was in 2015 in Noord-Brabant 18% van de bevolking lid van een cultuurvereniging; in 2023 was dat nog 5%. Uit een ander LKCA-onderzoek blijkt dat in 2024 tweederde van de koren in Nederland de geringe aanwas van leden als knelpunt ervaart. Steeds meer koren werken de laatste jaren daarom ook met projectleden (26% in 2018, 43% in 2024). Wat betreft de jeugd kunnen we vaststellen dat het aantal kinderen per gezin gestaag daalt (CBS: in 2013 - 1,68 kind per gezin, in 2023 - 1,43 kind per gezin). Dat betekent dat er ook minder potentiële 'klanten' komen voor clubs en verenigingen die zich richten op cultuur voor jeugd. Daar komt nog bij dat het aantal kinderen dat extra zorg nodig heeft al jaren stijgt en die ontwikkeling geldt dan natuurlijk ook voor kinderen uit die steeds kleiner wordende 'culturele vijver'.

De Oosterhoutse Nachtegalen zijn stevig verankerd in de hele regio. Er zijn in Noord-Brabant en zelfs in heel Nederland weinig vergelijkbare koorscholen, waardoor het koor zich in een unieke, bevoorrechte positie bevindt. Nieuwe leden melden zich nu nog aan zonder dat de koorschool daar heel actief beleid op voert. Het ledenaantal is al vele jaren redelijk stabiel: sinds 2000 schommelt het tussen de 33 en de 46 leden. Positief daarbij is ook dat het verloop binnen de concertgroep langzaam en erg gelijkmatig gaat; er zijn maar weinig leden die slechts enkele jaren blijven, een lidmaatschap van meer dan 10 jaar is geen uitzondering.

De leeftijdsopbouw binnen het huidige koor is richting de toekomst wel risicovol. We hebben weliswaar weer een mooi groepje jonge, enthousiaste kinderen in de opleidingsklas, maar daar staat tegenover dat het aantal 20-plussers in de concertgroep veel groter is. Onze natuurlijke aanwas compenseert dus op termijn niet meer automatisch het aantal leden dat op een gegeven moment om leeftijdsredenen logischerwijs afscheid zal gaan nemen.

Gezien de hierboven genoemde algemene maatschappelijke ontwikkelingen en de huidige samenstelling van het koor moeten wij nu veel extra aandacht gaan geven aan ledenwerving. Dat kan bijvoorbeeld door:

- het instellen van een pr-commissie die daar actieplannen voor ontwikkelt
- de productie van een professionele flyer
- een deel van de site www.oosterhoutsenachtegalen.nl – www.dutchnightingales.com speciaal in te richten ten behoeve van ledenwerving

- veel meer gebruik te maken van social media om onze 'unique selling points' over het voetlicht te brengen
- vaker deel te nemen aan speciale projecten voor jeugd/jongeren
- vaker eigen projecten voor jeugd/jongeren te organiseren
- nog meer gebruik te maken van lokale en regionale pers
- leden en oud-leden in te zetten: hun verhalen en hun afscheidsbrieven zeggen meer dan 1000 flyers

We moeten daarnaast extra gaan investeren in ledenbinding en waar nodig inzetten op meer individuele zorg voor onze jeugd. Dit kan bijvoorbeeld door:

- oudere leden nog meer betrekken bij de zangschool, o.a. door hen (extra) coachtaken te geven
- meer activiteiten in het kader van ledenbinding te organiseren (naast werkweken, sinterklaas, nieuwjaarsentente, carnavalsrepetitie, enz.)
- voor de leden aantrekkelijk, uitdagend repertoire te blijven aanbieden
- in te blijven zetten op voor de jeugd bijzondere tournees en unieke optredens in binnen- en buitenland
- in te zetten op meer individuele begeleiding van jeugd, meer begeleiding op maat bieden: gevolg daarvan is dat we het aantal coaches zullen moeten uitbreiden
- de fysieke ruimtes in onze zangschool voor onze leden multifunctioneler te maken
- te onderzoeken hoe we leden die officieel al afscheid hebben genomen van de concertgroep actief, al dan niet als zanger(es), bij de zangschool betrokken kunnen houden.

"In de afgelopen jaren hebben we zo verschrikkelijk veel mensen kunnen roeren en blij kunnen maken met onze muziek en eigenlijk alle emoties daartussenin. Ik ben supertrots en vereerd dat ik daar, als is het maar een fractie, een bijdrage aan heb kunnen leveren. Ik ben de Oosterhoutse Nachtegalen heel erg dankbaar voor wat zij mij geleerd en gebracht hebben. Niet alleen vocaal en zangtechnisch, maar ook als mens in mijn persoonlijke ontwikkeling."

"Words cannot express the honour and blessing it was to have you with us. Everyone who heard you and the host families also felt they were touched by the voices of angels. The whole group are a credit to you and their families in the way they conducted themselves."

Coaching en ondersteuning

Voorwaarde om het voortbestaan en de kwaliteit van de Nachtegalen te kunnen waarborgen is de aanwezigheid van bewaarde ondersteuning. Deze vindt plaats op drie niveaus:

1. Muzikaal: dirigent, repetitoren, muzikaal begeleiders: professionals met een idealistische instelling, pedagogische kwaliteiten, affiniteit met kinderen en jeugd, gespecialiseerd in de kinderstem, met een brede muzikale interesse. Ook ervaren koorleden worden regelmatig als repetitor ingezet.
 2. Algemeen ondersteunend: ter ondersteuning van alle activiteiten van de Oosterhoutse Nachtegalen heeft de koorschool een bestuur, bestaande uit vijf tot acht personen. Hun taak is met name voorwaardenscheppend teneinde koor en dirigent/directeur goed te kunnen laten functioneren. Ook één of twee koorleden hebben zitting in het bestuur. Eén bestuurslid is als tourneecoördinator gespecialiseerd in en verantwoordelijk voor het organisatorische deel van de concertreizen. De koormoeder vervult op de achtergrond, waar nodig, zorgtaken op het gebied van kleding, voeding en het algemeen welbevinden van de leden.
 3. Praktisch ondersteunend: vooral rondom concerten en tijdens tournees berust een flink deel van de praktische organisatie bij de leden zelf. Jonge leden nemen bescheiden taken op zich (bijv. het dragen van een koffertje), oudere leden krijgen grote verantwoordelijkheden (bijv. de zorg voor de complete koorbagage of het als 'valk' begeleiden van een groepje jongere Nachtegalen). Eén van de oudere Nachtegalen coördineert als 'arend' dit praktisch ondersteunende deel en houdt daarnaast vooral ook het welbevinden van alle leden mee in het oog. Hij of zij is vanuit het koor een belangrijke schakel richting muzikale leiding en bestuur.
- Alle drie de ondersteuningsniveaus vereisen van betrokkenen, naast een substantiële tijdsinvestering, passie, pedagogische en organisatorische kwaliteiten, idealisme en flexibiliteit. In de toekomst zal richting de leden meer begeleiding op maat noodzakelijk zijn. Van

bestuursleden, muzikale leiding en iedereen die verder binnen de zangschool veel met de jeugd werkt wordt een Verklaring Omtrent Gedrag gevraagd. Alle ondersteuningsniveaus vragen om blijvende aandacht en investering. De komende periode moet, in het kader van continuïteit, de muzikale leiding op langere termijn speerpunt van beleid zijn. Datzelfde geldt voor de specialistische en tijdrovende taak van tourneecoördinator.

“Alle tournees, optredens en werkweken waren op zichzelf natuurlijk al fantastisch, maar wat het het meest bijzonder maakte was voor mij de manier waarop iedereen met elkaar omgaat. Ik heb ontzettend veel geleerd qua sociale ontwikkeling, verantwoordelijkheidsgevoel en zelfvertrouwen, en ik weet zeker dat ik een heel ander persoon zou zijn als ik geen lid was geworden.”

“Ooit, lang geleden, luisterde ik naar werkelijk prachtig vogelgezang. Zo mooi, dat ik mijn buurman waarschuwde mee te luisteren. De vogel zat ergens in het struikgewas, maar was niet zichtbaar voor ons. We dachten dat het een nachtegaal zou moeten zijn. Maar gisteravond hoorden en zagen we andere nachtegalen. Ze kwamen uit Oosterhout. Nog mooier. Nog intenser. Proficiat met dat mooie koor. En dat het nog “tot in de eeuwigheid” die mooie klanken mag laten horen.”

Repertoire, muziekbibliotheek, opnames

- Het is belangrijk in te blijven zetten op een breed repertoire met zowel klassieke muziek als jazz en pop. We kunnen putten uit een heel omvangrijk eigen muziekarchief, maar blijven op zoek naar nieuwe uitdagingen uit binnen- en buitenland. Daarvoor zijn permanent zowel muzikale als financiële investeringen nodig. Veel van het repertoire brengt het koor mee uit concertlanden. Ook samenwerkingsprojecten met orkesten, andere koren en bands leveren regelmatig nieuw repertoire op. Jaarlijks worden er nieuwe muziekstukken aangeschaft. De meeste repertoirestukken zijn of worden speciaal voor de Nachtegalen gearrangeerd.
- Met het oog op de toekomst en voor een betere archivering van onze gigantische muziekbibliotheek zijn we begonnen met het digitaliseren van de vele duizenden muziekstukken die zich daarin bevinden. We zullen hiervoor op korte termijn moeten investeren in een computer, tablets, een printer, een scanner en de nodige software.
- Professionele opnames zijn waardevolle tijdsdocumenten van een koor. Onze laatste cd ‘STRONG’, in eigen beheer en met eigen, professionele geluidstechnici opgenomen, is daar een mooi voorbeeld van. Lange tijd was de verkoop van onze geluidsdragers daarnaast ook nog een belangrijke inkomstenbron. Soms leveren de Nachtegalen ook een bijdrage aan geluidsdragers van andere artiesten. Anno 2025 is er, zowel nationaal als internationaal, nog steeds een markt voor traditionele cd’s en grammofoonplaten, maar deze is wel flink gekrompen. We moeten daarom nadenken over hoe we onze toekomstige opnames ook beschikbaar willen en kunnen blijven houden voor ons publiek. Financieel gezien is voor de meeste artiesten het werken met streamingsdiensten niet lucratief. In 2023 leverden bij bekende streamingsdiensten 1000 streams gemiddeld grofweg tussen de 1 en de 8 euro op. Spotify heeft sinds april 2024 ook nog een drempelwaarde van 1000 streams in de 12 voorgaande maanden om voor royalty’s in aanmerking te komen.
- Steeds vaker worden er door toehoorders tijdens concerten, bijna altijd zonder kwade bedoelingen, met telefoons opnames gemaakt. We moeten blijven proberen het zonder toestemming plaatsen daarvan op social media zoveel mogelijk in te perken en meer zelf de regie nemen in wat daarop wordt geplaatst.

“De Oosterhoutse Nachtegalen dragen hun naam met eer. Dit koor is een lust om naar te luisteren en te kijken. Ze beheersen alle muziekstijlen van polyfonie tot close harmony en pop.”

“Wat hebben jullie me veel gegeven, niet alleen op muzikaal gebied, maar ook qua vorming tot de persoon die ik geworden ben. Als kind heb je wellicht niet in de gaten hoe bijzonder het allemaal is, maar ik wou bij dezen graag uitspreken dat ik het nog steeds erg waardeer en vaak en met warme herinneringen aan de Nachtegalen terugdenk.”

Tournees, concerten, repetities, werkweken

De agenda van de Nachtegalen is ieder jaar flink gevuld met optredens, zowel in binnen- als in buitenland. Bijna alle concerten zijn op aanvraag, slechts een enkel optreden wordt door het koor zelf georganiseerd (bijvoorbeeld voor ouders, sponsors en donateurs).

Vaak ontvangt het koor uitnodigingen voor concertreizen naar het buitenland. Tournees vormen een belangrijke basis bij het realiseren van onze culturele en sociaal-maatschappelijke doelstellingen; ze worden ook altijd vanuit die achtergrond georganiseerd. Zo werden de laatste jaren bijvoorbeeld Canada, Ierland, België, Nieuw-Zeeland, Frankrijk en India bezocht.

Vorbereidingen om vanuit losse uitnodigingen uit het buitenland tot een volledige concertreis te komen, worden vanuit het bestuur gedaan door de tourneecoördinator. Bij tournees waarbij we afhankelijk zijn van vliegreizen moeten we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en mogelijkheden tot CO₂-compensatie inbedden.

Regelmatig worden de Nachtegalen uitgenodigd voor bijzondere samenwerkingsprojecten: soms voor optredens met klassieke muziek (bijvoorbeeld Matthäus Passion, Carmina Burana, Cantata Saint Nicolas), soms voor popconcerten (bijvoorbeeld Beatles, Queen, Guns N' Roses). Bij speciale gelegenheden ontwikkelen we soms ook eigen creatieve producties die verder gaan dan alleen zingen, zoals bijvoorbeeld het filmpje 'We wish' dat in coronatijd werd gemaakt. Veel eigen creativiteit van leden en oud-leden zit ook in het concept 'Close to Christmas', een concert waarbij de organisatie en de productie steeds in handen zijn van vocal group Brunchtime 85 (vier oud-Nachtegalen). Dit concert, met als uitvoerenden de Nachtegalen, Brunchtime en verschillende gastartiesten, vindt altijd plaats binnen de gemeente Oosterhout, steeds op een andere, unieke locatie. In 2024 hadden we hiervan de vierde editie. Professioneel licht, geluid en visuals worden in dit concert volledig verzorgd door (oud-)Nachtegalen. Het blijft een voorrecht dat we deze mensen binnen eigen gelederen hebben.

"Op tournees heb ik herinneringen gemaakt die ik altijd zal blijven koesteren. Blijf doen wat jullie zo goed doen: zingen over de hele wereld."

"De Nachtegalen hebben voor mij persoonlijk veel betekend. Ik ben ervan overtuigd dat ik door de Nachtegalen veel meer heb mogen ervaren dan ieder ander op mijn (destijds) jonge leeftijd. Ik doel dan niet alleen op de reizen naar het binnen- en buitenland, maar ook op de ervaringen als deel van een geweldige groep. Ik heb enorm veel geleerd over andere normen, waarden en culturen, terwijl ik dat altijd deed vanuit de veilige en vertrouwde omgeving die de Nachtegalen biedt. Daarnaast heb ik ook kansen gekregen om mijzelf te ontwikkelen"

We zijn een (zang)school, dus we moeten, net als reguliere scholen, proberen maatwerk te leveren aan onze leden. We bieden daarom verschillende soorten repetities aan op vaste én wisselende momenten, zowel voor leden uit de opleidingsklas als voor leden uit de concertgroep: individuele repetities, partijrepetities, concertgroeprepetities, solistenrepetities, inhaalrepetities, enz. Sommige repetities staan vooral in het teken van het instuderen van nieuw repertoire, bij andere staat stem- en/of gehoorvorming centraal, wordt gewerkt aan het 'blenden' en afwerken van muziek of ligt het accent op het werken met (gast)solisten, een begeleidend instrument, een ensemble of een band. Waar nodig zijn er ook repetities van alleen begeleidingsensembles in diverse samenstellingen. De frequentie van repeteren is steeds afhankelijk van de noodzaak van het in te studeren repertoire in combinatie met de behoefte vanuit de leden oftewel de te behalen doelstellingen. Regelmatig worden er ook repetitiedagen en repetitiweekenden gepland.

Jaarlijks heeft het koor een werkweek in binnen- of buitenland. Deze wordt o.a. gebruikt om nieuw repertoire in te studeren, om opnames voor nieuwe geluidsdragers voor te bereiden en om repertoire 'in te blikken'. Daarnaast zijn werkweken belangrijk voor de groepsvorming; ook de leden uit de opleidingsklas mogen dan mee.

Bij repetities werken we meestal met (digitale) piano's. Ook bij concerten gebruiken we meestal een (digitale) piano. Regelmatig worden daar extra muziekinstrumenten aan toegevoegd. Het koor beschikt over een eigen podium en een geluidsetje. Tijdens onze tournees reizen we meestal in uniforme reiskleding. Deze wordt ook vaak gebruikt bij meer informele optredens. De meeste concerten treden we op in speciale concertkleding (gala genoemd). De keuze die we enkele jaren geleden maakten om daarvoor te gaan werken met eigen kleding vanuit een vooraf bepaalde kleurenwaaier met blauw- en grijs tinten bleek in de huidige tijd een goede. Voor het vervoer van alle concertbenodigdheden beschikt de koorschool over een eigen aanhanger met belettering.

"Thank you for organising us the opportunity to see the Dutch Nightingales performance. They are a very inspirational group of young people and we wish them well for their trip home and their future singing. Thank you again."

"Ik heb al op heel jonge leeftijd hele mooie reizen mogen maken en plekken en landen mogen zien, die ik anders nooit gezien had. Ik heb ook erg veel geleerd door o.a. het verblijven in gastgezinnen, het uitvoeren van taken en het letten op de 'kleintjes'. Dit zijn allemaal dingen, die ik in de rest van mijn leven nog kan toepassen en daar ben ik de Oosterhoutse Nachtegaleen heel erg dankbaar voor."

Los van bemensing (zie 'Coaching en ondersteuning' en 'Leden') en huisvesting (zie 'Huisvesting') zijn er de volgende randvoorwaarden om tournees, concerten, repetities en werkweken verantwoord te blijven realiseren:

- Muziekinstrumenten: voor het instuderen van onze muziek gebruiken we een akoestische en meerdere digitale piano's. Ook bij uitvoeringen worden we meestal begeleid door een piano. Daarnaast maken we o.a. soms gebruik van percussie, gitaar, saxofoon, fluit en contrabas. We moeten ook de komende jaren blijven investeren in onderhoud en aanschaf van goede muziekinstrumenten en in geschikte middelen (o.a. flightcases) om ze te vervoeren naar concertplaatsen.
- Podium: in 2021 konden we via een mooie donatie, ons oude, praktische, mobiele podium vervangen door een nieuw exemplaar. Voor dit nieuwe podium is ook onderhoud noodzakelijk en een geschikte opslagplaats die voor ons 24/7 toegankelijk is.
- Geluidsapparatuur: ons nieuwe geluidssetje gaat nog een aantal jaren mee, maar steeds vaker moeten wij voor een deel van ons modernere repertoire, voor opnames in eigen beheer en voor een betere aansluiting van optredens bij de zich ontwikkelende beleving van muziek gebruik maken van extra geluidsapparatuur. Gelukkig wordt deze vaak (deels) gesponsord door een van onze oud-Nachtegaleen. Het is gewenst ons eigen geluidssetje op korte termijn uit te breiden met een digitaal mengpaneel en een aantal zangmicrofoons (o.a. vier draadloze handhelds). Ook een extra, liefst draadloze, microfoon voor aankondigingen bij optredens zou een mooie aanvulling zijn, want op veel concertplaatsen is deze niet voorradig. Bij enkele muziekstukken werken dirigent, begeleider en bandleden sinds kort met in-ear monitoring; een toevoeging, die een uitbreiding naar weer nieuw repertoire mogelijk maakte.
- Kleding: na een aantal jaren intensief gebruik is, iedere keer weer, een deel van onze reis- en concertkleding aan vervanging toe; steeds een grote investering voor het koor. We moeten qua kledingkeuze ook een beetje 'bij de tijd' blijven.
- ICT-hulpmiddelen: ter ondersteuning van repetities en ten behoeve van presentaties zijn een beamer (met los scherm) en een digibord met projector of een smart touchscreen nuttige aanvullingen op onze inventaris. In de steeds meer digitaliserende wereld zijn binnen onze zangschool computers-laptops en een printer-scanner onmisbaar.
- Aanhangwagen: de aanhanger (showmobiel) voor vervoer van podium, kleding, elektrische piano, geluidsinstallatie, enz. is na jaren intensief gebruik aan vervanging toe. Bij een volgend exemplaar moet gekeken worden naar een praktische indeling. Misschien is ook een mover aan te raden. De belettering mag hetzelfde blijven (logo schuin/vermelding site).
- Milieu: bij iedere verre tournee waarin we afhankelijk zijn van vervoer per vliegtuig reserveren we voortaan in onze begroting een substantieel bedrag ter CO₂-compensatie. Dit bedrag dient rechtstreeks ten goede te komen aan verbetering van het milieu. Ter bewustwording proberen we leden te stimuleren hiervoor acties te organiseren (zoals de statiegeldactie voor de Indiareis).

"I just wanted to email and say how much we all enjoyed yesterday's performance by the Dutch Nightingales! One mother has told me this morning that her child was bursting to tell her all about it on their way home and she particularly 'enjoyed' the goat noises that were demonstrated most of the way home... The mother did wonder what goat songs they sang to inspire all the noises! The teachers were very impressed to see the performance was very interactive, the songs were obviously chosen carefully for us, and involved all our students from age 5-11. I'm just hoping that no one remembers how to use a recycling bin as a drum kit on this wet day where it will be a wet lunchtime!"

Huisvesting

Wij werken met kinderen en jongeren, dus een goede bereikbaarheid en een veilige omgeving zijn voor onze zangschool erg belangrijk. Andere meer specifieke basisvoorwaarden voor ons jeugd- en reiskoor zijn de permanente beschikbaarheid over meerdere eigen repetitielokalen met voldoende geluidsisolatie, een studio, een kledingruimte en een ruimte voor onze muziekbibliotheek annex repro-/vergader-/studieruimte.

Toelichting:

- Omdat wij een (zang)school zijn, werken wij zoveel als mogelijk is 'op maat'. De verschillende soorten repetities (zie eerder) worden steeds meer verdeeld over een aantal vaste én wisselende momenten; de frequentie en dus de agenda wordt voornamelijk bepaald door de in een periode te behalen doelstellingen (behoefte vanuit muzikale leiding, leden en begeleidingsensembles in combinatie met de noodzaak van het in te studeren repertoire ten behoeve van concerten, werkweken en tournees). Regelmatig organiseren we ook repetitiedagen en repetitieweekenden.
- Wij richten ons niet alleen op het zingen. Wij geven onze leden veel vrijheid en daarmee ook verantwoordelijkheid. We proberen de dagelijkse organisatiestructuur van het koor zoveel mogelijk in handen te leggen van de leden, het bestuur werkt vooral voorwaardenscheppend. Zowel vanuit de leden als vanuit het bestuur worden daarom met regelmaat in de zangschool activiteiten ingepland; buiten alle repetities bijvoorbeeld opnames, bestuursvergaderingen, repetitie- en concertvoorbereidingen, voorbereidingen voor en evaluaties van werkweken en tournees, besprekingen vanuit de leden (bijvoorbeeld 'valkenraden'), oudergesprekken, huiswerksessies, voorbereidende gesprekken met instanties en organisatoren van concerten en tournees, bijzondere ledenactiviteiten (sinterklaas, kerst, enz.).
- Een aantal van onze activiteiten (vooral die rondom concerten en tournees) is nooit vooraf heel precies aan een dag of tijdstip te koppelen en vindt niet zelden plaats op zeer ongebruikelijke tijden (denk bijvoorbeeld aan het laden en lossen van materiaal voor en na optredens, het omkleden voor en na optredens, het voorbereiden van concerten, werkweken en tournees, het klaarmaken, laden en lossen van bagage voor tournees en werkweken).
- Al ruim 40 jaar is onze koorschool gevestigd in de torenkamers van De Pannehoef. In 2023 moesten we vanwege een ingrijpende verbouwing tijdelijk naar Arendshof 210. In juli 2025 konden we terugverhuizen naar De Pannehoef. We moesten daarbij wel één van onze twee grotere ruimtes inleveren, waardoor we nu helaas kampen met ruimtegebrek.

"De Nachtegalen hebben een grote rol gespeeld in mijn ontwikkeling en hebben mij al van jongs af aan veel geleerd op het gebied van muzikaliteit, vriendschap, cultuur, samenwerking en verantwoordelijkheidsgevoel. Mede door mijn tijd bij het koor heb ik me ontwikkeld tot een zelfstandig persoon met een gezond gevoel voor discipline."

"Die Nachtegalen zingen niet alleen, ze maken muziek. Indrukwekkend!"

Financiën

De cultuursector in Nederland kampt al jaren met bezuinigingen; veel subsidies (bijvoorbeeld veel investerings- en exploitatiesubsidies) werden verlaagd of verdwenen. Veel muziekscholen en andere culturele instellingen moesten daardoor flink inkrimpen of zelfs hun deuren helemaal sluiten.

Onze zangschool is, buiten de reguliere verenigingssubsidie van de gemeente, volledig selfsupporting. Dat dit tot nu toe lukte, is niet in de laatste plaats te danken aan het bijzondere gegeven dat de muzikale professionals die het koor door de jaren heen leidden dit altijd deden vanuit een stuk idealisme en onbezoldigd, om zo onze doelstellingen richting jeugd te kunnen verwezenlijken. Datzelfde geldt voor de tourneecoördinator en de overige bestuursleden.

- De zangschool zal in toenemende mate een beroep moeten doen op de particuliere sector en omdat ook daar de ruimte beperkt is, zoeken naar extra aanknopingspunten om financiële ruimte te creëren waarmee we kunnen blijven inspelen op relevante ontwikkelingen.
- Er ligt een enorme uitdaging ook voor de toekomst mensen te kunnen blijven vinden die vanuit een stuk idealisme willen bijdragen aan het voortbestaan van de zangschool.

“Je hoort het van wel meer Nachtegalen en het is ook écht waar: de Nachtegalen hebben mij absoluut gemaakt tot de persoon die ik vandaag de dag ben.”

“Het was mooi om te zien hoe het er binnen de unieke groep dan aan toe gaat. Alle taken verdeeld, iedereen welkom en op zijn plek, veel gezelligheid en de ideale balans tussen repeteren en tijd voor ontspanning.”

Slot

Als bestuur en muzikale leiding zullen we tot ons eeuwfeest in 2039 en hopelijk nog tot ver daarna in de continu veranderende maatschappij onze kernwaarde en doelstellingen in een bij de tijdgeest passende stijl na blijven streven. We willen borgen dat kinderen en jongeren bij de Oosterhoutse Nachtegalen naast het ontwikkelen van hun stem en gehoor en passie voor muziek en zang, ook steeds de nodige extra culturele en sociaal-maatschappelijke bagage meekrijgen voor hun verdere leven.

Enkele citaten uit het juryrapport bij het ontvangen van de Cultuuroevreprijs van de gemeente Oosterhout:

“Al 75 jaar is deze vereniging een constante factor binnen het culturele veld van de gemeente Oosterhout; in al die 75 jaren heeft de vereniging, als het nodig was tegen de tijdgeest in, op een eigenzinnige wijze gewerkt aan een goed product.”

“De vereniging wordt gezien als cultureel ambassadeur van de gemeente Oosterhout.”

“De vele buitenlandse tournees waren en zijn een mooie combinatie tussen talentontwikkeling, teambuilding en een brede maatschappelijke en culturele ontwikkeling, doordat de tournees ook benut worden om de kijk op de wereld te verbreden en te verdiepen.”

“Ook bleek de vereniging voor een aantal leden een prachtige scholing die uitmondde in een muzische vervolgopleiding. Er ontwikkelden zich talenten die zich inmiddels in het professionele circuit hebben bewezen.”

“Mooi dat ze zich blijven vernieuwen en openstaan voor nieuwe ontwikkelingen.”

april 2026